

Nederlandse zakenreismarkt 2019 – samenvatting Utrecht

Meerdaagse binnenlandse zakenreizen

ContinuZakenreisOnderzoek (CZO)

Samenvatting Utrecht- uitgevoerd in opdracht van provincie Utrecht

Contents

1

Kengetallen zakenreismarkt 6

2

Meerdaagse binnenlandse zakenreizen
in Utrecht 9

3

Imago zakelijke bestemmingen 16

4

Bijlagen 21

NBTC-NIPO Research

Postadres

Postbus 63470
2502 JL Den Haag

Bezoekadres

Prinses Catharina Amaliastraat 5, Den Haag

T 070 370 52 04
I www.nbtcnipo.nl

Dit rapport is een samenvatting van het CZO rapport voor Utrecht. Enkele belangrijke resultaten van het CZO onderzoek zijn hierin meegenomen.

Voorwoord

De Nederlandse zakenreismarkt 2019

Voor u ligt het rapport 'De Nederlandse zakenreismarkt 2019 UTRECHT' van NBTC-NIPO Research. De resultaten in het rapport zijn gebaseerd op het ContinuZakenreisOnderzoek 2019. In dit rapport tonen wij de ontwikkelingen aan de vraagzijde van de Nederlandse zakenreismarkt specifiek voor de provincie Utrecht. Het gaat daarbij om binnenlandse zakenreizen van de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar) waarvan het vertrek lag in de periode januari 2019 tot en met december 2019.

Naast een beeld van de totale markt, schetsen we in dit rapport de ontwikkelingen m.b.t. ondernomen zakenreizen in Utrecht (alleen meerdaags). Daarnaast wordt aandacht besteed aan het imago van steden in Utrecht en de provincie als bestemming voor zakelijke bijeenkomsten.

Leeswijzer

Onderzoeksoopzet

In 2019 is ieder kwartaal een steekproef van de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar) gevraagd of zij een zakenreis hadden ondernomen in het Nederland en/of het buitenland in het achterliggende kwartaal. Ook wel screening genoemd. Op basis van de screening is een vervolgonderzoek uitgevoerd onder zakenreizigers om kenmerken van de zakenreis/zakenreizen in kaart te brengen. In de bijlage is meer informatie opgenomen over de onderzoeksoopzet.

Definities

Bij binnenlandse zakenreizen gaat het om reizen waarbij men **minimaal één nacht** buitenshuis in Nederland heeft overnacht met een zakelijke reden (meerdaags).

Alle mogelijke redenen waarom men voor het werk moet reizen zijn in dit onderzoek opgenomen, met uitzondering van zakenreizen met als aanleiding het vervoeren van vracht of passagiers.

Meer informatie over de gehanteerde definities is terug te vinden in de bijlage.

Vergelijkbaarheid vorige meting

In de rapportage wordt waar mogelijk en relevant een vergelijking gemaakt met de vorige meting die in 2016 heeft plaatsgevonden.

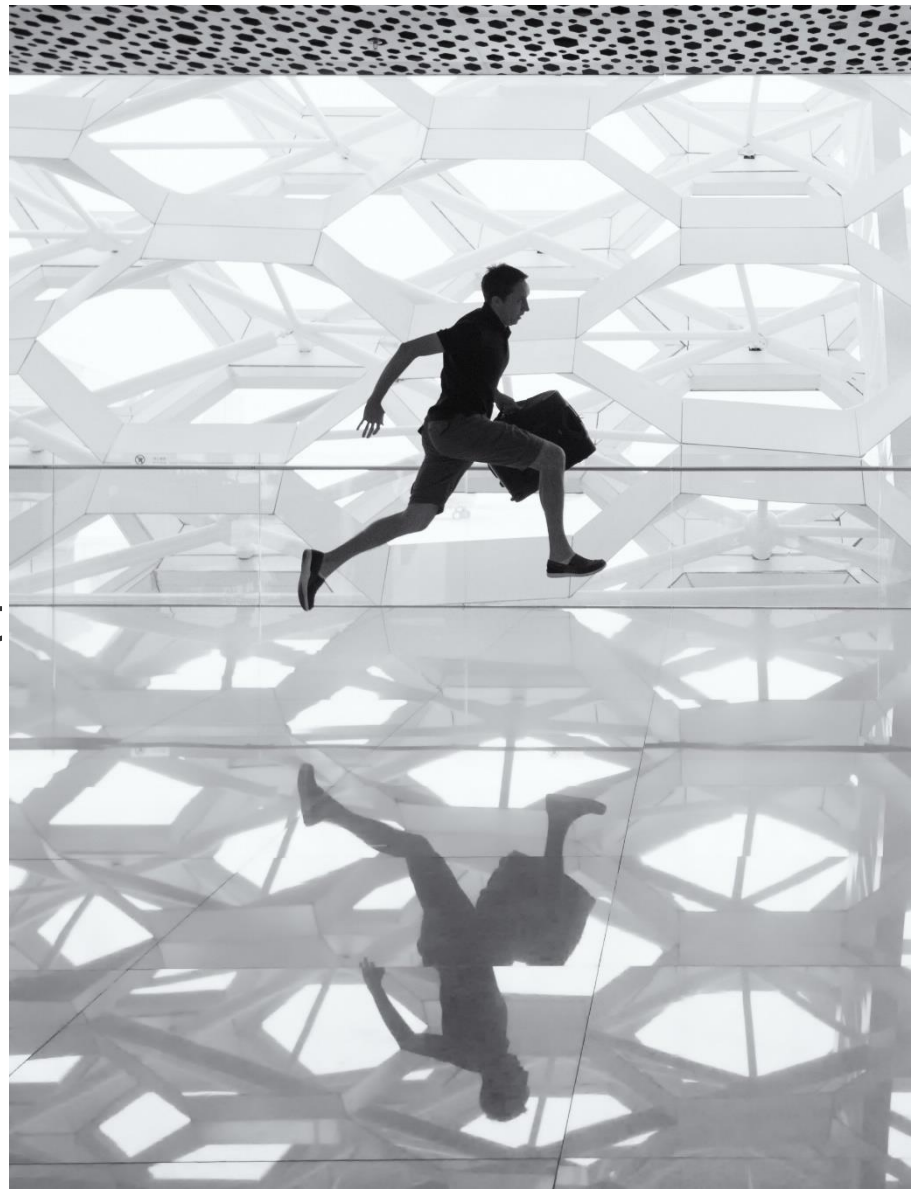
Enkele punten om rekening mee te houden:

- De redenen 'onderzoek, onderwijs, advisering', 'activiteit op cultureel, kunstzinnig, religieus of sportief terrein' en 'bedrijfsuitje' worden m.i.v. 2016 niet meer tot MICE gerekend, maar tot individueel zakelijk.
- Bestedingen aan vervoer en verblijf (indien meerdaags) die niet bekend waren, zijn in 2016 en 2019 geraamd om een vollediger beeld weer te geven van de bestedingen.

- Het CZO heeft in 2019 en 2016 betrekking op het kalenderjaar (januari t/m december).
- Er is in 2016 niet gevraagd naar het gezelschap waarmee de zakenreis is ondernomen en de periode tussen boeken en vertrek.
- Vanaf 2019 zijn de antwoordopties bij de uitvraag naar logiesvorm gewijzigd t.o.v. 2016. In voorgaande jaren werden hotels onderscheiden naar klasse (sterren), terwijl hotels/motels in 2019 zijn samengevoegd tot één antwoordoptie.

1

Kengetallen zakenreismarkt

Samenvatting

De kengetallen van de Nederlandse zakenreismarkt in één oogopslag

In 2019 telde Nederland circa **7,5 miljoen werkende Nederlanders** in de leeftijd van (18- 65 jaar).

In 2019 zijn er door de Nederlandse beroepsbevolking circa **9 miljoen (meerdaagse) zakenreizen in binnen- en buitenland** ondernomen.

Ten opzichte van 2016 is het totaal aantal zakenreizen met **4%** gestegen.

Aantal meerdaagse binnenlandse zakenreizen: 3.988.000 (+2% t.o.v. 2016)

Aantal overnachtingen: 6.816.000 (+3% t.o.v. 2016)
Gem. aantal nachten: 1,7

Gem. uitgaven p.p.: € 406
Totale bestedingen: € 1,6 miljard

Aantal meerdaagse binnenlandse zakenreizen in Utrecht: 597.000 (+6% t.o.v. 2016)

Aantal overnachtingen in Utrecht: 917.000 (+10% t.o.v. 2016)
Gem. aantal nachten: 1,5

Gem. uitgaven p.p. in Utrecht: € 480
Totale bestedingen in Utrecht: € 287 miljoen

Bestemming Utrecht voor zakenreis

	Totaal Nederland 2019	Utrecht 2019	Utrecht 2016
Gemiddeld aantal zakenreizigers per kwartaal	449.000*	68.000	67.000
Frequentie (per kwartaal)	2,3	2,2	2,1
Aantal binnenlandse zakenreizen (x 1.000)	3.988	597	564
Aantal binnenlandse overnachtingen (x 1.000)	6.816	917	836
Aandeel MICE * / individueel zakelijk	33%/67%	53%/47%	54%/46%*

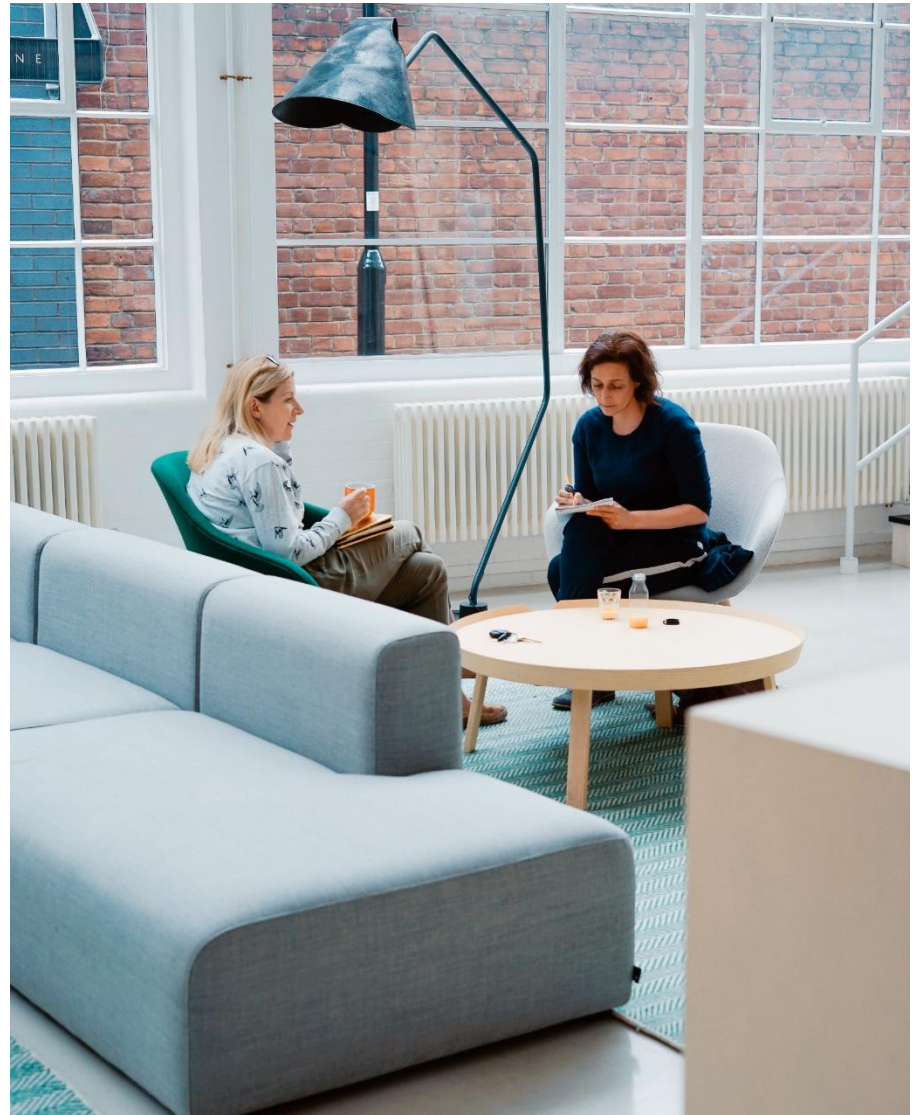
Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar)
*binnenlandse zakenreizen

* MICE staat voor Meetings, Incentives, Conventions en Exhibitions, in 2016 is de afbakening van MICE gewijzigd. De percentages zijn daardoor niet vergelijkbaar met voorgaande metingen.

2

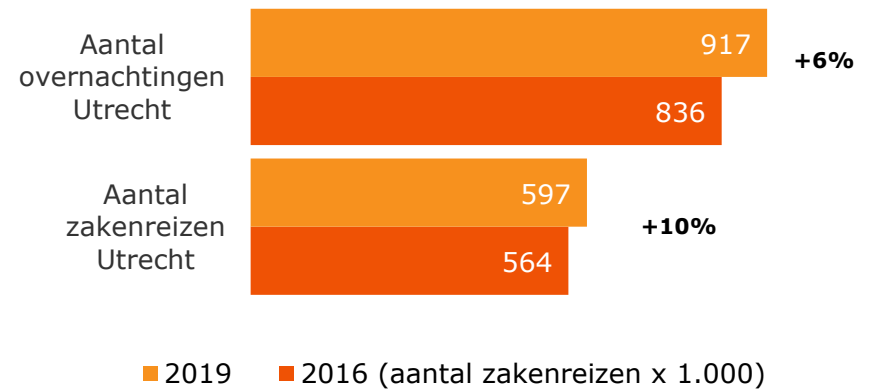
Meerdaagse binnenlandse zakenreizen in Utrecht

Meerdaagse zakenreizen naar Utrecht

Ten opzichte van 2016 meer zakenreizen ondernomen in provincie Utrecht. Aantal overnachtingen nog sterker toegenomen.

binnenlandse zakenreizen (x 1.000)

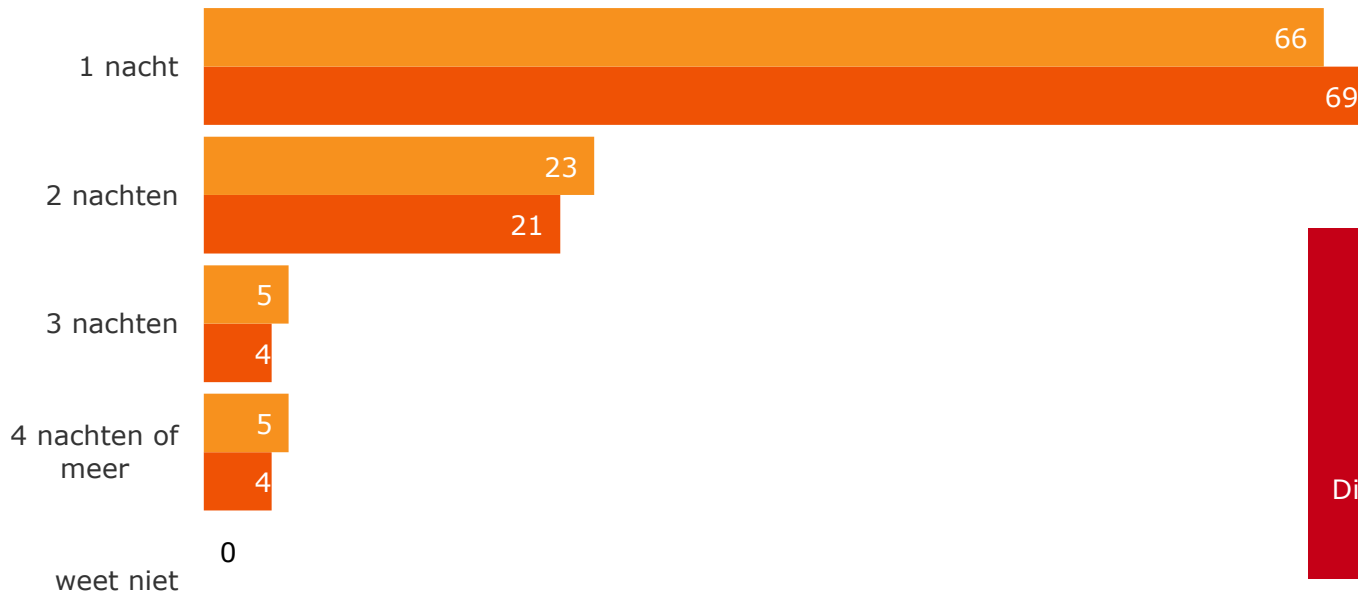
Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar) in de provincie Utrecht

Totaal aantal zakenreizen

Op basis van de participatie en frequentie wordt het werkelijke aantal ondernomen zakenreizen berekend.

Duur binnenlandse zakenreis

Ruim twee derde van de meerdaagse binnenlandse zakenreizen in Utrecht kende 1 overnachting. Gemiddeld duurt een zakenreis in Utrecht 1,5 nacht. Dit is iets lager aan totaal Nederland (1,7).

De gemiddelde duur van meerdaagse binnenlandse zakenreizen in Utrecht in 2019:

1,5 nachten

Dit staat gelijk met 2016 (1,5 nachten).

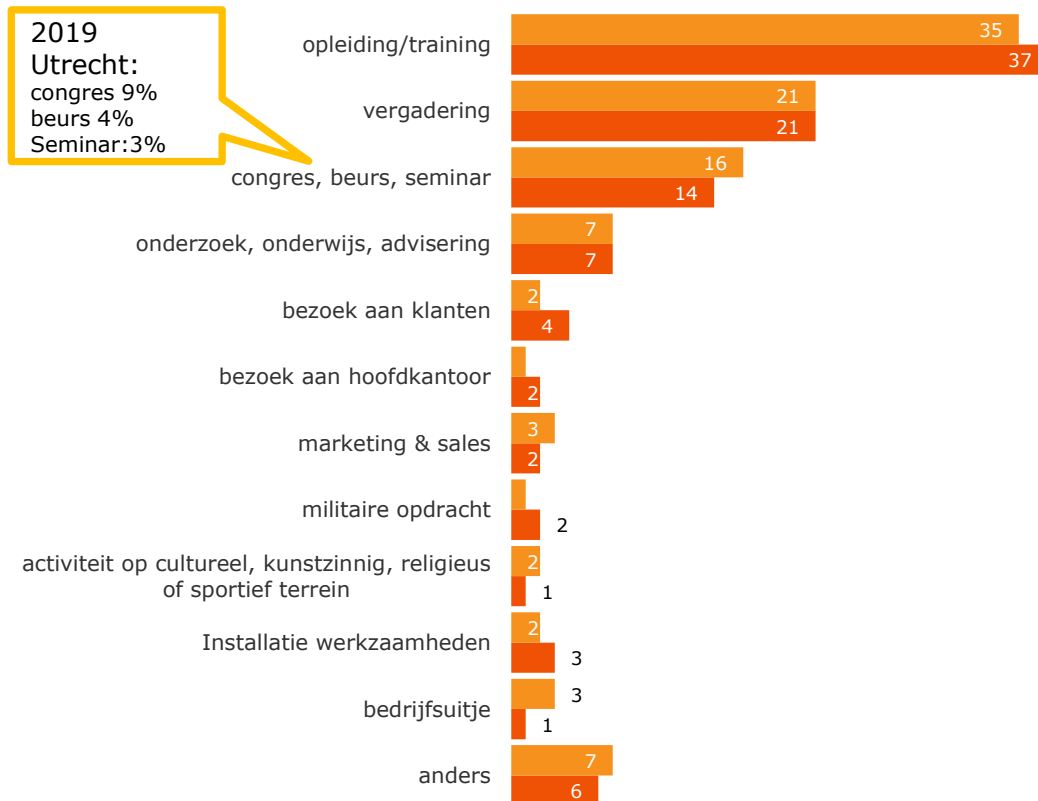
■ Utrecht 2019

■ Utrecht 2016

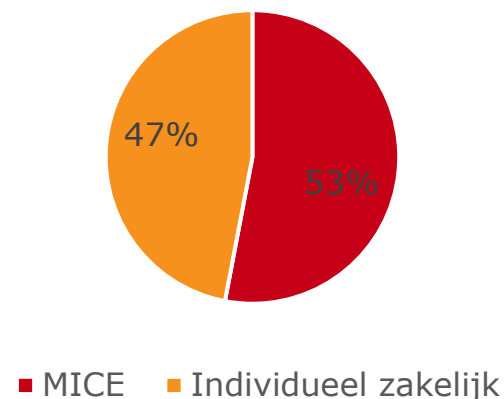
Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar)

Typering binnenlandse zakenreis

Circa de helft van de zakenreizen had een MICE motief, vergelijkbaar met 2016. Het aandeel MICE ligt in Utrecht hoger dan landelijk gemiddelde (33%).

% MICE*/ Individueel zakelijk Utrecht

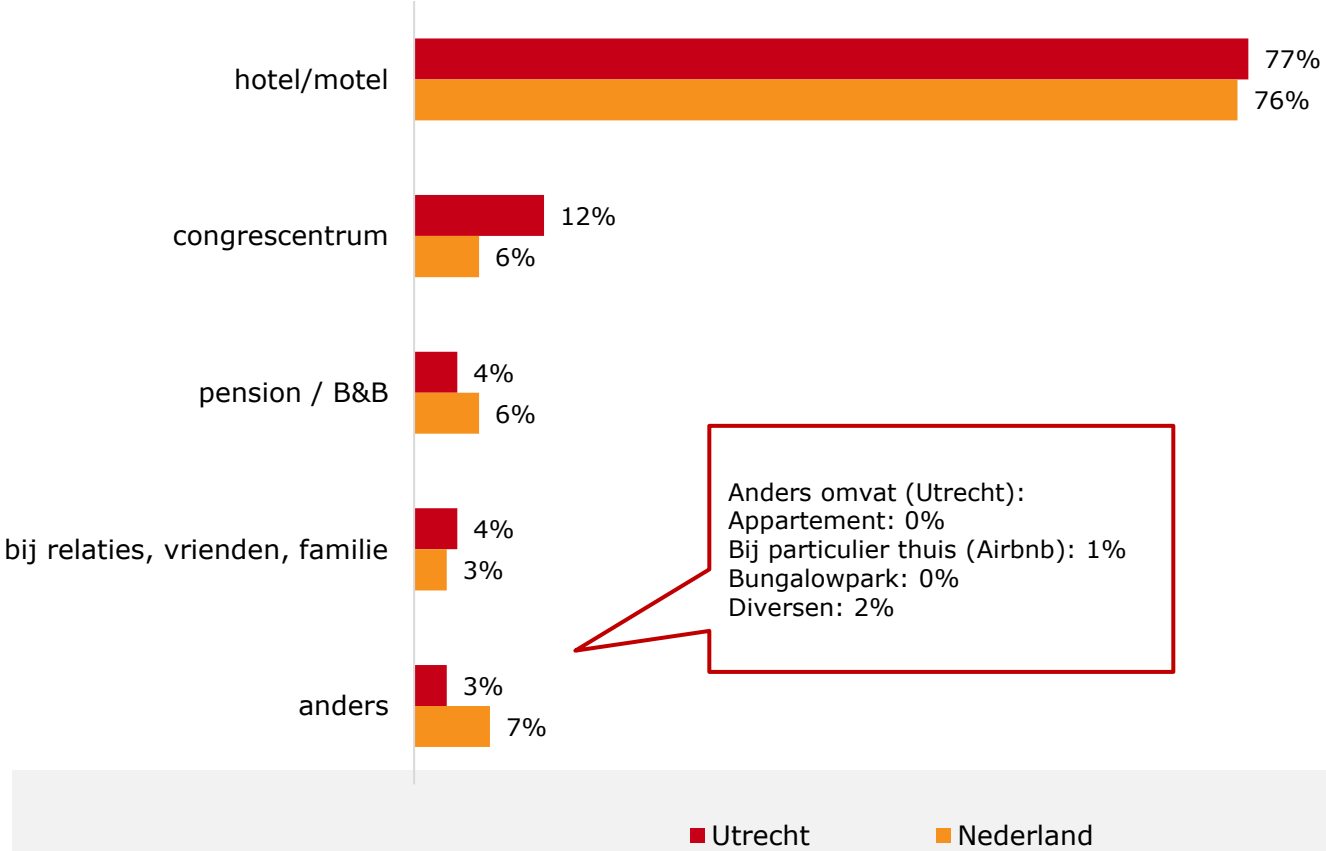
■ Utrecht 2019 ■ Utrecht 2016

Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar)

* MICE staat voor Meetings, Incentives, Conventions en Exhibitions. De afbakening van MICE is in 2016 gewijzigd. De resultaten zijn daardoor niet vergelijkbaar met eerdere CZO metingen.

Verblijf binnenlandse zakenreizen

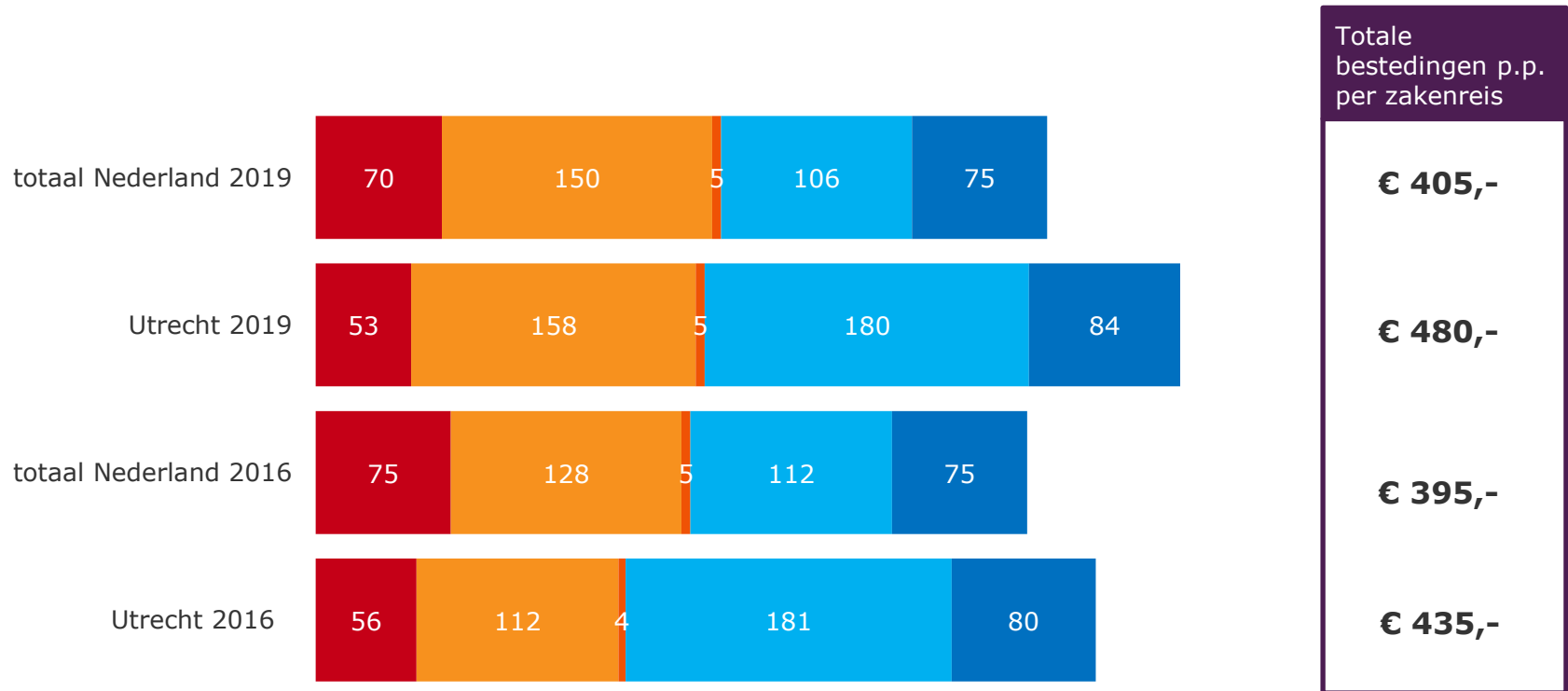
Tijdens een meerdaagse zakenreis in Utrecht wordt er iets vaker in een hotel/motel overnacht en significant vaker in een congrescentrum dan in de rest van Nederland.

Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar)

Bestedingen

De bestedingen van zakenreizigers in Utrecht liggen hoger dan de gemiddelde besteding voor een meerdaagse zakenreis in Nederland.

■ vervoerskosten ■ verblijfskosten ■ parkeerkosten ■ deelname-/ congresfee ■ overige kosten

Basis: meerdaagse binnenlandse zakenreizen ondernomen door de Nederlandse beroepsbevolking

Bestedingen aan vervoer en verblijf die niet bekend waren, zijn geïmputeerd om een vollediger beeld weer te geven van de bestedingen.

Bestedingen zijn afgerond op €5,-

Bestedingen

	Economische waarde Meerdaagse <u>binnenlandse</u> zakenreizen 2019	
	Totaal Nederland	Utrecht
Vervoerskosten	€ 70	€ 53
Parkeer- en tolkosten	€ 5	€ 5
Verblijfskosten	€ 150	€ 158
Congresfee kosten	€ 106	€ 180
Overige kosten	€ 75	€ 84
Totale kosten per persoon per zakenreis	€ 405	€ 480
Aantal zakenreizen	4,0 miljoen	597.000
Economische waarde	€ 1,6 miljard	€ 287 miljoen

Basis: Nederlanders behorende tot de beroepsbevolking (18-65 jaar) die in 2019 een zakenreis in Nederland hebben ondernomen

3

Imago zakelijke bestemmingen

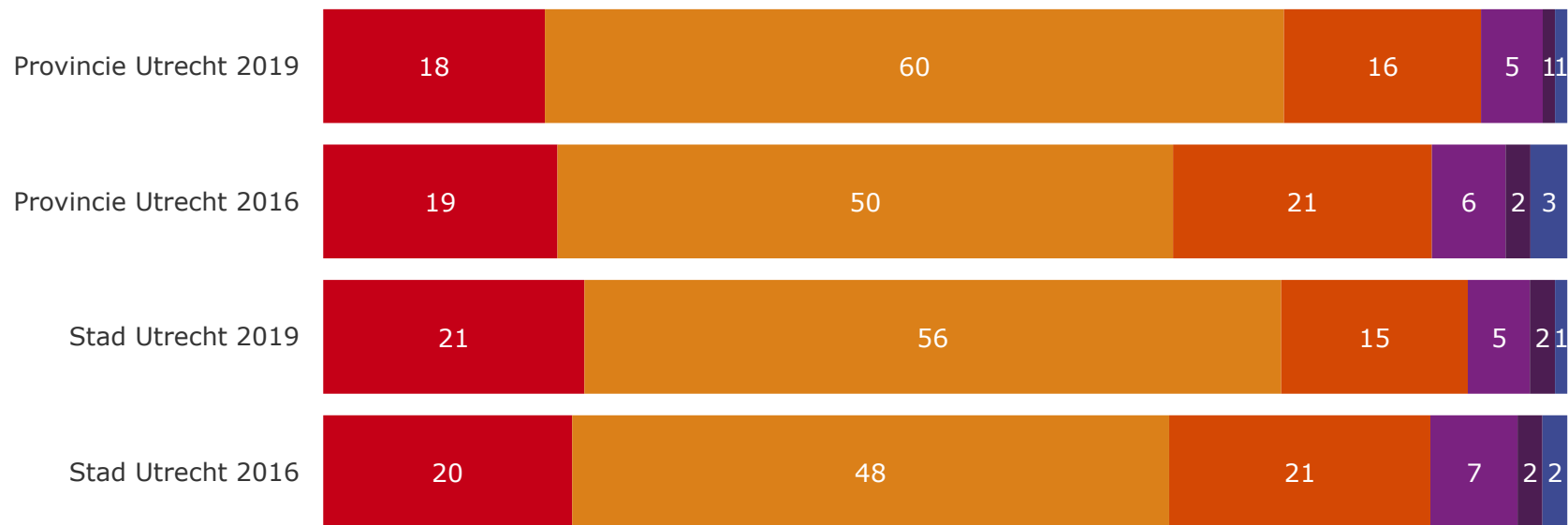
Imago steden en provincies als zakelijke bestemming

Achtergrond

Na afloop van de metingen van het ContinuZakenreisOnderzoek is er een aanvullend onderzoek uitgevoerd onder zakenreizigers die zelf wel eens betrokken zijn geweest bij het organiseren van een externe zakelijke bijeenkomst. Aan hen is gevraagd naar de aantrekkelijkheid van provincies en verschillende Nederlandse steden als zakelijke bestemming. Daarnaast is een aantal zakelijke imago-aspecten voorgelegd. In totaal hebben circa 671 organisatoren deelgenomen aan dit aanvullend onderzoek. Het onderzoek vond plaats in februari 2020.

Aantrekkelijkheid provincie/stad Utrecht als zakelijke bestemming

Meer dan driekwart van de zakenreizigers vindt Utrecht een (zeer) aantrekkelijke zakelijke bestemming.

■ zeer aantrekkelijk
■ aantrekkelijk
■ noch aantrekkelijk/noch niet aantrekkelijk
■ niet aantrekkelijk
■ helemaal niet aantrekkelijk
■ weet niet (in %)

Basis: zakenreizigers die wel eens een externe zakelijke bijeenkomst hebben georganiseerd in Nederland

Vraagstelling: Kunt u voor iedere provincie/stad aangeven hoe aantrekkelijk/onaantrekkelijk u deze provincie vindt als bestemming voor zakelijke bijeenkomsten?

Imago van Utrecht als zakelijke bestemming

Voorgelegde aspecten:

Ruim aanbod van goede vergaderlocaties/congresfaciliteiten

Goed bereikbaar

Prettige sfeer/uitstraling

Veel mogelijkheden tot invulling van vrije tijd

Goede overnachtingsmogelijkheden

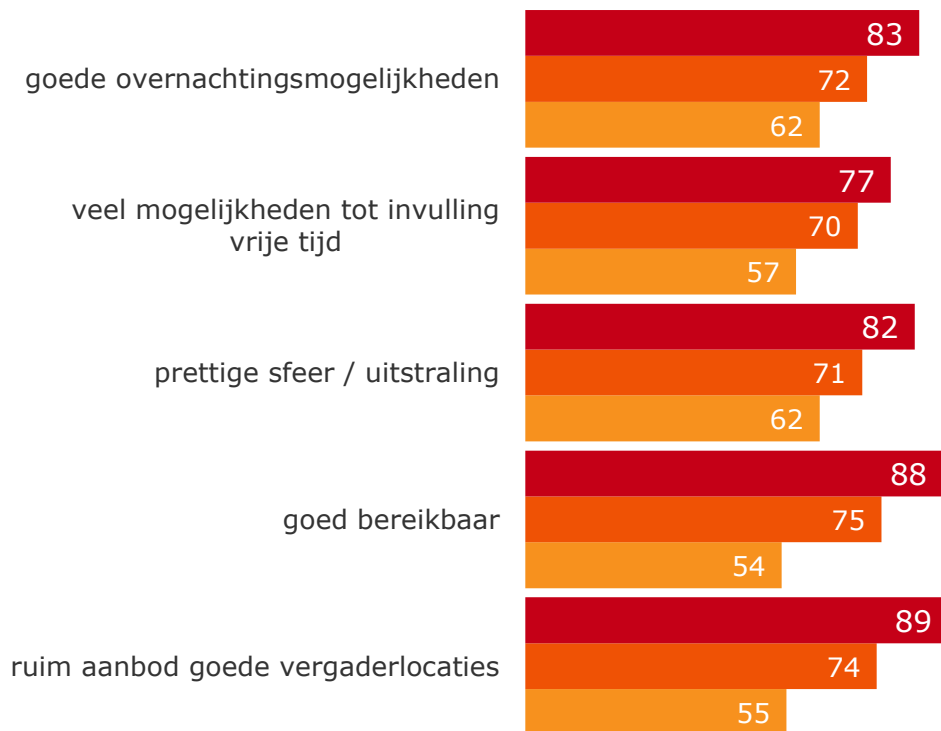
Het imago van steden als zakelijke bestemming is gemeten op de vijf aspecten, zoals weergegeven in het overzicht hiernaast. De resultaten zijn op de volgende pagina weergegeven.

Elke organisator van zakelijke bijeenkomsten heeft voor de aspecten aangegeven in hoeverre hij of zij deze aspecten vindt passen bij vijf aselect gekozen steden (past zeer slecht, past slecht, past noch goed/noch slecht, past goed, past zeer goed). Men hoefde deze steden niet al eens in het verleden vanuit een zakelijk perspectief te hebben bezocht. Het ging puur om het beeld wat de congresorganisatoren hebben van de stad.

Imago Utrecht

Utrecht scoort het hoogst voor het goede aanbod aan vergaderlocaties.

Stad Utrecht (% past (zeer) goed)

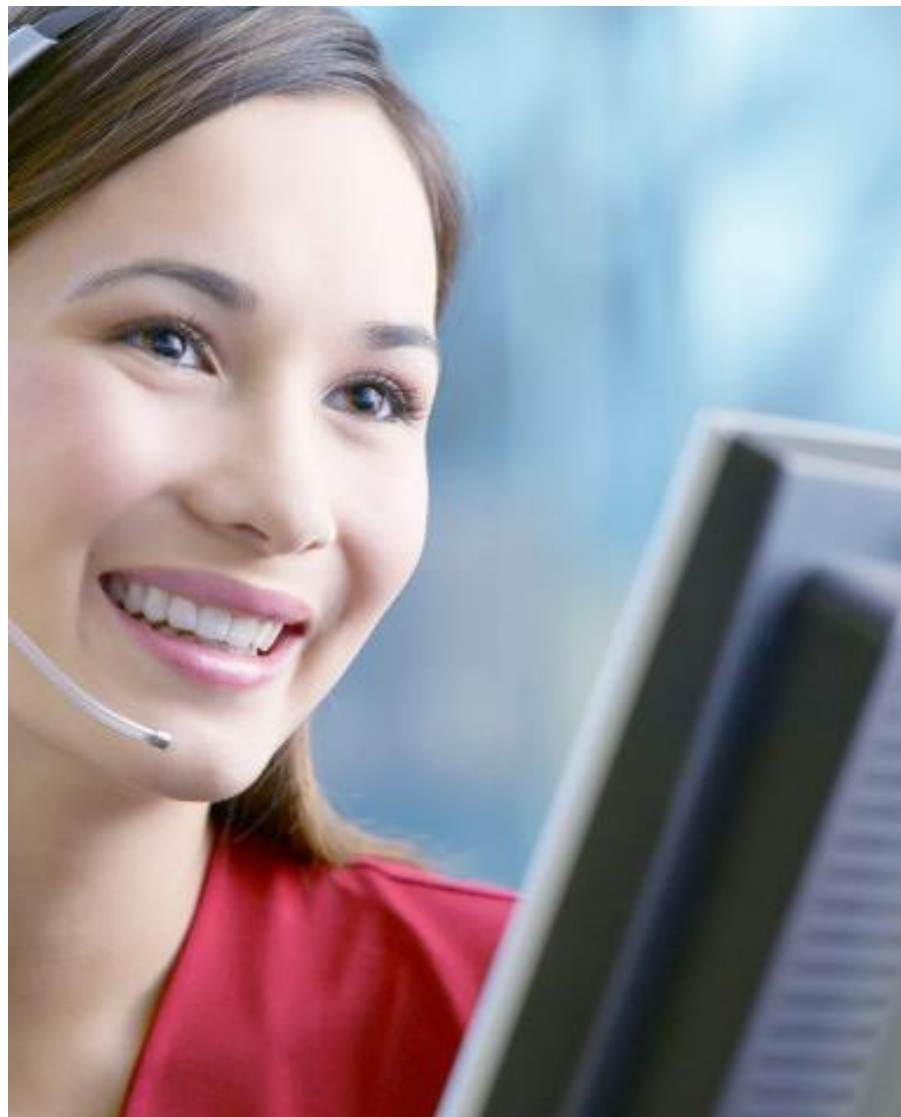
■ Stad Utrecht (2019) ■ Stad Utrecht (2016) ■ Alle 19 onderzochte steden* (2019)

Basis: zakenreizigers die wel eens een externe zakelijke bijeenkomst hebben georganiseerd in Nederland.

*19 steden: Utrecht, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Maastricht, De Veluwe (regio), Eindhoven, Den Bosch, Amersfoort, Groningen, Arnhem, Nijmegen, Leiden, Breda, Zwolle, Apeldoorn, Tilburg, Enschede, Alkmaar.

4

Bijlagen

Bijlage – onderzoeksopzet

Hieronder vindt u een overzicht van de specificaties die gelden voor het onderzoek.

Element	Beschrijving
Methode:	Het onderzoek is online uitgevoerd.
Steekproefbron:	De steekproef is afkomstig uit de TNS NIPObase; het access panel van TNS NIPO.
Metingen:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ screening: na afloop van ieder kwartaal in 2019 is een grootschalige screening uitgevoerd onder de Nederlandse beroepsbevolking (18-65 jaar) om de doelgroep te vinden. De screeningsresultaten worden tevens gebruikt om de omvang van de zakenreismarkt te bepalen. ▪ uit de screening zijn ieder kwartaal zakenreizigers geselecteerd en uitgenodigd voor het vervolgonderzoek. ▪ Na afloop van het hoofdonderzoek is er een aanvullend onderzoek uitgevoerd onder respondenten die hebben aangegeven zelf minstens één externe bijeenkomst te hebben georganiseerd in binnen- en/of buitenland.
Doelgroep:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ screening: Nederlandse beroepsbevolking van 18 t/m 65 jaar; ▪ vervolgonderzoek: Nederlanders die een zakenreis hebben ondernomen in Nederland (meerdaags) en/of het buitenland (een- en/of meerdaags). ▪ Aanvullend onderzoek: zakenreizigers die zelf wel eens betrokken zijn geweest bij het organiseren van een externe zakelijke bijeenkomst
Steekproefgrootte:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ screening: circa 20.000 Nederlanders behorende tot de beroepsbevolking; ▪ vervolgonderzoek: ieder kwartaal circa netto 500 binnenlandse zakenreizigers en n=500 buitenlandse zakenreizigers. ▪ Aanvullend onderzoek: netto 671 organisatoren van externe bijeenkomsten
Veldwerkperiode:	De resultaten in deze rapportage hebben betrekking op zakenreizen waarvan het vertrek lag in de periode januari 2019 t/m december 2019.
Weging:	De screeningsresultaten zijn gewogen naar de kenmerken van de Nederlandse beroepsbevolking. De resultaten uit het hoofdonderzoek zijn gewogen naar de resultaten uit de screening.

Bijlage - definities

Definitie van zakenreizen

In het rapport wordt gesproken over binnenlandse zakenreizen en buitenlandse zakenreizen. Deze beide begrippen worden in het rapport als volgt afgebakend:

*Bij **binnenlandse zakenreizen** gaat het om meerdaagse zakenreizen, dat wil zeggen dat men minimaal een nacht buitenshuis heeft overnacht met een zakelijke reden. Daarnaast gaat het om zakenreizen die plaatsvinden binnen Nederland.*

*Bij **buitenlandse zakenreizen** gaat het om een- of meerdaagse zakenreizen naar het buitenland. Het gaat daarbij om zowel reizen zonder overnachting als reizen met een of meerdere overnachtingen. De reis wordt ondernomen met een zakelijk motief.*

De afbakening van het onderzoeksgebied volgt uit de definiëring van verschillende soorten zakenreizen, zoals deze hiervoor zijn weergegeven. Het zakelijke motief van de reis kan voortvloeien uit allerlei mogelijke redenen;

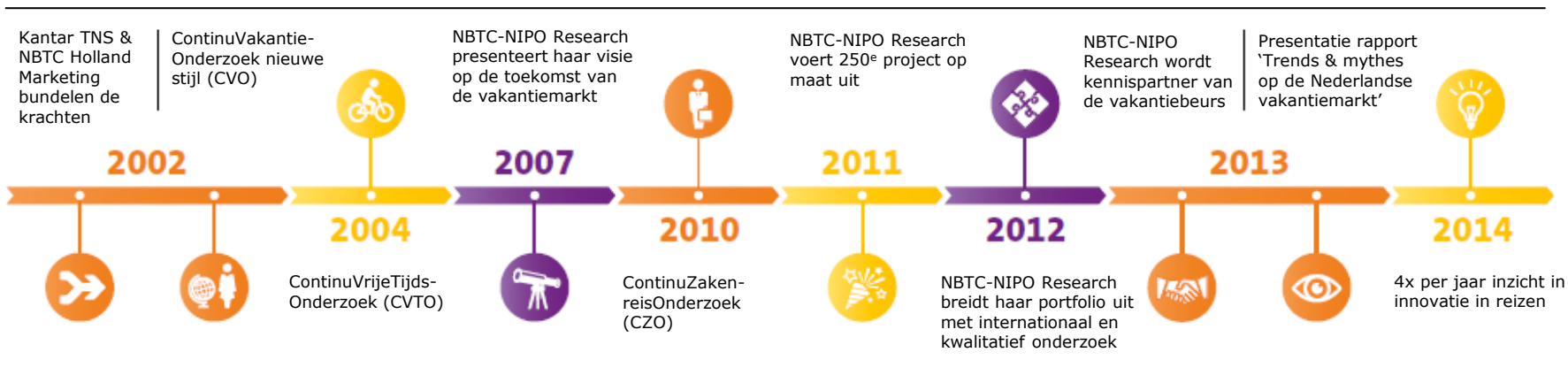
- vergaderingen;
- marketing & sales (verkoop, werving, contracteren, marketing en promotie);
- installatie, reparatie;
- militaire opdrachten;
- onderzoek, onderwijs, advisering;
- activiteiten op cultureel, kunstzinnig, religieus en sportief terrein;
- bezoek aan leveranciers;

- bezoek aan klanten;
- bezoek aan hoofdkantoor, filialen e.d.;
- congressen, beurzen, seminars;
- opleidingen\trainingen;
- incentives (reizen betaald door de werkgever ter motivatie);
- bedrijfsuitjes.

Vervoer van vracht of passagiers valt buiten de definitie

Een zakenreis voortvloeiend uit het vervoer van vracht of passagiers wordt in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. De reden hiervoor is dat de professionele reizigers in de transportsector een specifieke groep zakenreizigers vormen binnen de gehele doelgroep van zakenreizigers. Vanwege het specifieke karakter van deze groep (zeer groot aantal reizen per jaar, specifiek motief, etc.) wijkt deze groep teveel af van andere Nederlandse zakenreizigers.

Bijlage - over NBTC-NIPO Research

ONZE ONDERZOEKSMOGELIJKHEDEN

online onderzoek
onder uw eigen klanten of via ons grote access panel

onze onderzoeken zijn geschikt om in te vullen op **mobile devices**

bezoekersonderzoeken **op locatie**

groepsdiscussies
of single interviews om het echte 'waarom' en de emoties te achterhalen, zowel online als offline mogelijk

wij kunnen **wereldwijd** onderzoek doen

ONZE ORGANISATIE

Locatie Amsterdam
Loes Alink
Loes.Alink@kantar.com
06 39231095

Locatie Den Haag
Marieke Politiek
mpoliteik@holland.com
070 370 53 63

